

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **H. G.**, zastoupen Mgr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2018, č. j. OAM-717/ZA-ZA11-ZA10-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2018, č. j. 45 Az 6/2018 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou, kterou krajský soud neshledal důvodnou a zamítl ji.

[2] Krajský soud ve svém rozsudku uvedl, že v případě žalobce nepředstavuje jeho pacifistické přesvědčení politický postoj, ze kterého by mohlo vzejít pronásledování nebo odůvodněný strach z něj, neboť žalobce v průběhu řízení toliko tvrdil, že s ohledem na svůj pacifismus nemůže vykonat vojenskou službu. Absenci obav žalobce z pronásledování v Arménii lze dovodit též z toho, že o udělení mezinárodní ochrany požádal až po devítiletém pobytu v České republice a že v průběhu této doby minimálně jednou kontaktoval arménské velvyslanectví. S ohledem na namítaný probíhající vojenský konflikt v zemi původu soud konstatoval, že jakkoliv není mezinárodní situace v oblasti Náhorního Karabachu, na kterou si činí nárok Arménie i Ázerbájdžán, stabilní, nelze takový stav označit za svévolné násilí, v jehož důsledku je každý civilista ohrožen na životě, resp. tělesné integritě. Upozornil také, že samotná skutečnost, že žalobce musí v Arménii vykonat vojenskou službu, není azylově relevantní.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek zrušil z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Pro lepší orientaci uvedl, že v roce 2014 získal povolení k trvalému pobytu na území České republiky, avšak nyní se nachází v situaci, kdy se vyhýbá vojenské službě v domovském státě. Z toho důvodu mu zastupitelský úřad domovského státu odmítá vydat cestovní doklad, na základě kterého by se mohl podrobit sejmutí biometrických údajů v souvislosti s vyhotovením pobytové karty držitele povolení k trvalému pobytu.

[4] Stěžovatel zejména namítl nedostatečné posouzení možnosti udělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu. Je přesvědčen, že mu v případě návratu do vlasti hrozí azylově relevantní újma hned ze dvou podstatných skutečností: jednak pronásledování kvůli uplatňování jeho politických postojů spočívajících v pacifismu, jednak ozbrojený konflikt probíhající na státní hranici jeho domovského státu. Stěžovateli v případě návratu do vlasti reálně hrozí odvod do armády, který však jeho politický postoj vylučuje (viz rozsudky NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, č. 1840/2009 Sb. NSS, a ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82). Soud adoptoval nedostatečná zjištění žalovaného v otázce bezpečnostní situace v Arménii, která je přímo zapojena do konfliktu o tzv. sporná území, během něhož dochází k nikoliv ojedinělým střetům přinášejícím ztráty na životech (k pojmu vnitřní ozbrojený konflikt stěžovatel odkázal též na rozsudek NSS č. j. 5 Azs 28/2008 – 68). Stěžovateli hrozí azylově relevantní újma, ať už z pozice pouhého civilisty, nebo v pozici brance.

[5] Stěžovatel také nesouhlasí se závěry týkajícími se neudělení azylu jako takového. Zdůraznil, že jeho obavy nejsou abstraktního charakteru, nýbrž se opírají o konkrétní skutečnosti. Stěžovatel se logicky nedomáhal ochrany svých zájmů bezprostředně po vstupu na území ČR, neboť toho času se na něj nevztahovala branná povinnost. Soud nesprávně posoudil skutečnost, zda stěžovatel uplatňoval svá politická práva, pokud se omezil pouze na zkoumání, zda je stěžovatel členem politické strany nebo jiného uskupení. Stěžovatel nemůže hledat zastání u domovského státu, pokud ten po něm vyžaduje nástup do ozbrojeného střetu (k tomu viz rozsudek NSS č. j. ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81).

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[7] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] S ohledem na obsah spisu a z něj vyplývající skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Rozhodnutí žalovaného i krajského soudu vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl ve světle konkrétních okolností případu řádně a správně vyhodnocen. Z tvrzení stěžovatele a obsahu spisu soud považuje za nepochybné, že stěžovatel nespĺňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 nebo doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

[9] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně vyslovil, že odmítání výkonu vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za akt pronásledování nebo hrozbu vážné újmy (tedy za důvod pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany), zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným přesvědčením, ať už politickým, náboženským či morálním (viz např. rozsudky ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44). Stěžovatel dle podkladů obsažených ve správním spisu nečinil v rámci tvrzeného pacifistického přesvědčení nic, co by bylo možno zahrnout pod uplatňování politických svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu, resp. zastávání politického názoru ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Ze shromážděných podkladů je navíc zřejmé, že pokud stěžovateli jeho přesvědčení brání ve výkonu vojenské služby, má v Arménii zákonnou možnost vykonat náhradní vojenskou službu. Krajský soud uvedenou otázku posoudil zcela v souladu se zmíněnými judikaturními závěry.

[10] Otázkou vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (za vážnou újmu se podle tohoto ustanovení považuje „*vážné obroženi života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*“), se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, který citoval také stěžovatel. Z podkladů obsažených ve správním řízení lze jednoznačně dovodit, že situaci na hranici Arménie nelze považovat za svévolné násilí, v jehož důsledku by byl každý civilista v Arménii ohrožen na životě. Tuto námitku stěžovatel ve své žádosti o mezinárodní ochranu výslovně neuvedl, poprvé ji tvrdil až v žalobě. Krajský soud přitom tuto námitku vypořádal v souladu se zmiňovanou ustálenou judikaturou a dostatečným způsobem (k otázce přezkoumatelnosti srov. např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, či ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 – 36, č. 1389/2007 Sb. NSS).

[11] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost přijatelnou, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu